

Retouradres: Rijkswaterstaat | Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

RWS INFORMATIE

Ministerie van Klimaat en Groene Groei

[Redacted]

2594 AC DEN HAAG

**Rijkswaterstaat
West-Nederland Zuid**

Afdeling Netwerkontwikkeling en Visie

Laan op Zuid 45

3072 DB Rotterdam

Postbus 2232

3500 GE Utrecht

T 088 153 49 22

www.rijkswaterstaat.nl

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Datum 31 oktober 2024
Onderwerp Reactie op Milieueffectrapportage en Integrale
effectenanalyse project Net op zee Nederwiek3
Zaaknummer RWSZ2024-00016075

Ons kenmerk

RWS-2024/36241

Uw kenmerk

-

Bijlage(n)

-

Geachte heer Hoenders,

In de periode van 20 september t/m 31 oktober 2024 liggen de milieueffectrapportage fase 1 en de Integrale effectenanalyse (IEA) voor het project Net op zee Nederwiek 3 ter inzage. Daarnaast geeft de minister van KGG de regio in deze periode de mogelijkheid om een voorkeur uit te spreken voor één van deze tracés. Dit regio advies en de uitkomsten uit de MER en IEA vormen het uitgangspunt bij de bepaling van het voorkeursalternatief door uw minister later dit jaar. Rijkswaterstaat is nauw betrokken bij dit project als één van de bevoegde gezagen.

In MER fase 1 zijn 4 tracés onderzocht. Initiatiefnemer TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) als ook de gebiedspartners hebben onder andere in bestuurlijke overleggen een voorkeur uitgesproken voor het zogeheten Binnenwatertracé. Dit tracé kent voor Rijkswaterstaat twee belangrijke zorgpunten/risico's:

1. Permanente achteruitgang ecologische waterkwaliteit door impact elektromagnetisch veld (EMV) van de hoogspanningsverbinding op trekvissen, dit in relatie tot de normstelling in de Kaderrichtlijn Water en de Kaderrichtlijn Marien;
2. Tijdelijke achteruitgang ecologische en chemische waterkwaliteit in relatie tot de Kaderrichtlijn Water door de wijze van aanleg van de hoogspanningsverbinding.

Met deze brief deel ik u onze zorgpunten mee over het Binnenwatertracé en de vergunbaarheid hiervan. Op dit moment kan, op basis van de informatie uit de MER fase 1, niet worden gezegd of het voorkeurstracé na onderzoek in fase 2 ook daadwerkelijk vergund kan worden door Rijkswaterstaat. Ik spreek dan ook uitdrukkelijk géén voorkeur uit voor een tracé. Hierbij merk ik wel op dat ik - vanuit de belangen van Rijkswaterstaat gezien - minder risico's zie bij de overige 3 tracés.

Datum
31 oktober 2024

Ons kenmerk
RWS-2024/36241

Wettelijke taken Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat draagt (o.a.) zorg voor een goede kwalitatieve en kwantitatieve toestand van de watersystemen, voert maatregelen uit in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en Europese Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRM), waarborgt de 'ecologische basiskwaliteit' en is het bevoegd gezag voor vergunningverlening en handhaving voor activiteiten in de rijkswateren (hoofdstuk 6 Besluit activiteiten leefomgeving). Ook is Rijkswaterstaat water- en bodembeheerder van diverse Natura 2000-gebieden die in het plangebied liggen. Ten aanzien daarvan voert Rijkswaterstaat maatregelen uit ten behoeve van de instandhoudingsdoelen.

Impact elektromagnetische velden

Elektriciteitskabels zoals de DC-kabel van TenneT kunnen onder andere elektromagnetische straling geven. Ten aanzien van de effecten van EMV op soorten is er nog een behoorlijke kennisleemte aanwezig. Zo is de impact op het mariene milieu en op verschillende soortgroepen nog niet volledig onderzocht of lopen de onderzoeken nog. Uit literatuur blijkt dat er aanwijzingen zijn dat er van alle belangrijke diergroepen in de Noordzee en de grote wateren wel dieren zijn die elektromagnetische velden kunnen waarnemen en hier effecten van kunnen ondervinden.

Specifiek in de Voordelta en het Haringvliet/Hollandsch Diep bevinden zich trekvis (diadrome vissen). Ter instandhouding van deze specifieke groep is in 2018 het zogenoemde Kierbesluit genomen. Daarin is vastgelegd wanneer de spuisluizen worden geopend om daarmee de internationale vismigratie en de biodiversiteit te verbeteren. Het Kierbesluit draagt daardoor bij aan de verbetering van de waterkwaliteit, waar op grond van de Kaderrichtlijn Water in 2027 aan moet worden voldaan.

Diadrome vissen kunnen effect ondervinden van EMV. Het is echter met de aanwezige informatie uit MER fase 1 niet vast te stellen wat de impact is van EMV op (vooral) de trekvis. De (wetenschappelijke) kennisleemtes omtrent de effecten van EMV op trekvis zullen niet binnen afzienbare tijd worden gedicht en blijven ook in MER fase 2 naar verwachting bestaan. Vanwege het grote internationale belang van de Kier moet worden voorkomen dat de aanleg van de kabel elektromagnetische velden introduceert die een belemmering vormen voor vismigratie waardoor de KRW doelstellingen niet worden behaald.

Hoewel de beschikbare onderzoeken geen aanleiding geven dat EMV significant negatieve effecten op trekvis introduceren kunnen deze onderzoeken dit evenmin uitsluiten. Om tot mogelijke vergunbaarheid te komen zal eerst aannemelijk moeten worden gemaakt dat EMV geen nadelig effect heeft op de doelstellingen voor geldende kaders als KRW en Natura 2000 voor (trek)vis en daarmee een verslechtering van de ecologische toestand van het Haringvliet/Hollands Diep en de Voordelta. Als dit niet mogelijk is vanwege de aanwezige kennisleemte zal door het opnemen van (een combinatie van) mitigerende en compenserende maatregelen moeten worden aangetoond dat er geen negatieve effecten optreden. Alleen als aannemelijk gemaakt kan worden dat de doelstellingen voor bovengenoemde kaders niet achteruitgaan kan RWS overgaan tot het verlenen van een vergunning.

Daarom verzoek ik om in MER fase 2:

- Nader onderzoek te laten doen naar optimalisatie van het tracé.
- Nader onderzoek te laten doen naar mogelijkheden voor mitigatie van de effecten van EMV op trekvis.
- Nader onderzoek te laten doen naar mogelijkheden voor compensatie van de effecten van EMV op trekvis.
- Aandacht te laten besteden aan onderzoek naar de effecten van EMV op trekvissen (oplossen kennisleemtes). Dit ook met het oog op besluitvorming voor potentieel 2 extra verbindingen (naast Nederwiek 3) via het Haringvliet in het kader van het programma VAWOZ 2031-2040.

Datum

31 oktober 2024

Ons kenmerk

RWS-2024/36241

Of het met bovenstaande stappen mogelijk is om tot vergunningverlening over te gaan is op dit moment niet duidelijk.

Tijdelijke achteruitgang ecologische en chemische waterkwaliteit

Het voornemen is om de kabel aan te leggen via jet-trenching. Bij deze techniek zou er sprake kunnen zijn van een tijdelijke achteruitgang van de ecologische en chemische waterkwaliteit. De onderzoeksresultaten uit MER fase 1 zijn een (gedegen) eerste stap in het in beeld brengen van de effecten op de chemische en ecologische waterkwaliteit. Als gevolg van een uitspraak van het Europese Hof van Justitie uit 2022, is een tijdelijke achteruitgang voor waterlichamen onder de KRW niet toegestaan. In MER fase 2 moet de precieze impact van het project en eventuele mitigerende maatregelen in beeld gebracht worden. De huidige resultaten -in combinatie met de tijdelijkheid van de emissies- maakt dat ik voorzichtig positief ben over het kunnen vergunnen van het binnenwatertracé op de aspecten KRW-ecologie en KRW-chemie. Dit zal echter nog wel aangetoond moeten worden in de onderzoeken in fase 2 van het project Net op Zee Nederwiek 3 en passend moeten zijn in relatie tot nog vast te stellen richtlijnen door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat inzake tijdelijkheid van effecten op de ecologische en chemische kwaliteit van de Kaderrichtlijn Water. Ik verzoek u deze brief mee te nemen in het proces tot het maken van een keuze over het voorkeursalternatief voor het project Nederwiek 3 door uw minister.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,

Directeur Netwerkontwikkeling
Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid

Signed by: Floortje Anna Hanneman
Signed at: 2024-10-31 09:34:56 +01:00
Reason: Ik keur dit document goed

Hanneman, Floortje

Mw. drs. F.A. Hanneman

Directeur Netwerkontwikkeling
Rijkswaterstaat Zee en Delta

Mevr. drs.
M. Ohm

Digitaal ondertekend door Mevr. drs. M. Ohm
DN: cn=Mevr. drs. M. Ohm, c=NL,
o=Rijkswaterstaat Zee & Delta,
ou=Directeur Netwerkontwikkeling,
email=mieke.ohm@rws.nl
Datum: 2024.10.31 09:17:40 +01'00'

Mw. drs. M. Ohm